

Προγεννητικός έλεγχος

Ο προγεννητικός έλεγχος αφορά ένα σύνολο εξετάσεων που είναι απαραίτητο να γίνουν στην αρχή της εγκυμοσύνης ή πριν το ζευγάρι ξεκινήσει προσπάθειες. Πρόκειται για μία πολύ σημαντική σειρά εξετάσεων για την ασφάλεια της μητέρας αλλά κυρίως για την ασφάλεια του παιδιού. Στον έλεγχο αυτό περιλαμβάνονται εξετάσεις που δείχνουν τη γενική κατάσταση της υγείας της μητέρας και σκοπός είναι ο εντοπισμός προβλημάτων που μπορεί να δημιουργήσουν επιπλοκές κατά την κύηση τον τοκετό και η έγκαιρη αντιμετώπισή τους.

Προγεννητικός έλεγχος εμβρύου -Στόχοι:

1. Ανίχνευση παθήσεων εγκύου μητέρας, που μπορεί να επηρεάσουν την υγεία του παιδιού.
2. Ανίχνευση ανωμαλιών στο έμβρυο.
3. Προσδιορισμός πιθανότητας που έχει το έμβρυο να πάσχει από κάποια χρωμοσωμιακή ανωμαλία (βλάβη δηλαδή, στο γενετικό υλικό, που εκδηλώνεται στο παιδί με κάποια πάθηση). Η διαφορά του δεύτερου από τον τρίτο στόχο είναι η εξής: Στο δεύτερο στόχο ανιχνεύουμε άμεσα την

πάθηση του εμβρύου, ενώ στον τρίτο στόχο απλά προσδιορίζουμε μια πιθανότητα. Την πιθανότητα που έχει το έμβρυο να γεννηθεί με κάποια χρωμοσωματική ανωμαλία. Στη συνέχεια, ο γιατρός, μαζί με την έγκυο μητέρα, θα αποφασίσει τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν στην έγκυο, δηλαδή στο έμβρυο, ώστε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο το έμβρυο να πάσχει από οποιοδήποτε νόσημα ή να προσδιοριστεί το νόσημα αυτό.

Παρακάτω είναι οι βασικές εξετάσεις στις οποίες πρέπει να υποβληθεί μια γυναίκα που επιθυμεί να μείνει έγκυος, και είναι ουσιαστικά προληπτικές εξετάσεις που αποσκοπούν στο να διαγνώσουν έγκαιρα κάποιο πρόβλημα στην υγεία της έτσι ώστε να μπορεί να αντιμετωπισθεί πριν αυτή μπει στη διαδικασία της εγκυμοσύνης.

Ο προγεννητικός έλεγχος γίνεται ανώδυνα με αιματολογικές εξετάσεις και εξετάσεις ούρων.

Γενική Αίματος: ελέγχονται τα αιματολογικά στοιχεία (αιματοκρίτης, αιμοσφαιρίνη, λευκά αιμοσφαίρια κλπ) και αποκαλύπτει την τυχόν ύπαρξη αναιμίας ή κάποιας άλλης πάθησης του αίματος που πρέπει να αντιμετωπιστεί εγκαίρως

Γενική Ούρων: ελέγχεται η καλή λειτουργία των νεφρών καθώς και η ύπαρξη κάποιας μόλυνσης, όπως η ουρολοίμωξη, που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με φαρμακευτική αγωγή

Σάκχαρο: είναι μία πολύ σημαντική εξέταση που δείχνει την ύπαρξη ή την

προδιάθεση για ανάπτυξη σακχαρώδους διαβήτη

Ουρία: διαπιστώνεται η καλή νεφρική λειτουργία, καθώς οι νεφροί είναι όργανα που υπερλειτουργούν κατά την εγκυμοσύνη

Σίδηρος Ορού και Φερριτίνη: διαπιστώνεται η τυχόν έλλειψη σιδήρου, μία συχνή κατάσταση στην εγκυμοσύνη, ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα συμπληρώματα αν χρειάζεται

Ομάδα Αίματος και Rhesus: η ομάδα αίματος είναι σημαντική σε περίπτωση που χρειαστεί μετάγγιση. Εάν η μητέρα έχει Rhesus αρνητικό και ο πατέρας θετικό ίσως υπάρξει ασυμβατότητα στο αίμα της μητέρας και του εμβρύου. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να γίνεται μηνιαίος έλεγχος με Έμμεση Coombs για την αποφυγή επιπλοκών

Ηλεκτροφόρηση Αιμοσφαιρίνης και Τεστ Δρεπανώσεως: γίνεται έλεγχος για στίγμα μεσογειακής και δρεπανοκυτταρικής αναιμίας αντίστοιχα. Σε περίπτωση που η εξέταση είναι θετική πρέπει να γίνει έλεγχος του πατέρα ώστε να διαπιστωθεί αν και ο ίδιος έχει στίγμα. Σε αυτή την περίπτωση ελέγχεται το έμβρυο με περαιτέρω εξετάσεις

Αντισώματα CMV (Κυτταρομεγαλοϊού) IgG & IgM: είναι ένας ιός πολύ επικίνδυνος για το έμβρυο αν μολυνθεί, που μπορεί να προκαλέσει βλάβες στο ήπαρ, στο αγγειακό σύστημα, στο νευρικό σύστημα, στους νεφρούς, στο μυελό των οστών και στα επινεφρίδια.

Αντισώματα Ερυθράς IgG & IgM: διαπιστώνεται η ανοσία της μητέρας στην ερυθρά ώστε να γίνει εμβολιασμός και να αποφεύγεται η επαφή με πάσχοντες. Η μόλυνση της εγκύου από τον ιό στο 1ο τρίμηνο της εγκυμοσύνης προκαλεί πολύ σοβαρές βλάβες στο έμβρυο, όπως κώφωση, οφθαλμικές και καρδιολογικές βλάβες και νοητική καθυστέρηση.

Αντισώματα Τοξοπλάσματος IgG & IgM: ελέγχεται η ανοσία της μητέρας στο τοξόπλάσμα. Πρόκειται για ένα παράσιτο που μπορεί να προκαλέσει από σοβαρές βλάβες στο έμβρυο (χοριοαμφιβληστροειδίτιδα, διανοητική καθυστέρηση, επιληψία κ.α.) μέχρι και αποβολή

HBsAg (Αυστραλιανό Αντιγόνο): έλεγχος για Ηπατίτιδα Β. Αν η μητέρα είναι θετική επιβάλλεται η άμεση ανοσοποίηση του παιδιού αμέσως μετά τον τοκετό.

anti-HCV: ελέγχεται πιθανή μόλυνση από τον ιό της Ηπατίτιδας C

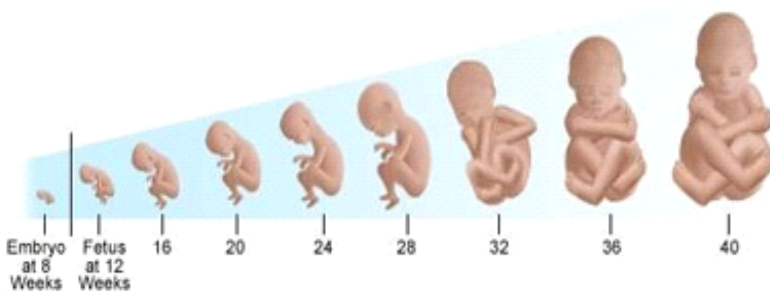
HIV I & II: πρόκειται για τον ιό που προκαλεί το σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS). Ο ιός μπορεί να μολύνει το έμβρυο είτε κατά την κύηση ή κατά τον τοκετό. Η μόλυνση της μητέρας από τον HIV απαιτεί εξειδικευμένη αγωγή ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μετάδοσης στο έμβρυο.

VDRL: ελέγχεται τυχόν λοίμωξη από το βακτήριο της σύφιλης ώστε να δοθεί έγκαιρα η κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή

G6PD: η έλλειψη του ενζύμου μπορεί να προκαλέσει αιμολυτική αναιμία αν υπάρξει επαφή με κάποια φάρμακα, ουσίες ή τρόφιμα (όπως κουκιά, ναφθαλίνη)

Μυκόπλασμα: βακτήριο που εάν δεν θεραπευτεί εγκαίρως μπορεί να προκαλέσει αποβολή ή πρόωρο τοκετό.

Fetal Growth From 8 to 40 Weeks

Ανίχνευση ανωμαλιών στο έμβρυο

Στην εγκυμοσύνη, αποτελεί πια ρουτίνα η εξέταση της εγκύου μητέρας με υπερηχογράφημα. **Το υπερηχογράφημα δίνει σημαντικές πληροφορίες που αφορούν το έμβρυο όπως:**

- Αριθμός των εμβρύων.
- Θέση εμβρύου στη μήτρα.
- Ηλικία κύησης.
- Ρυθμός ανάπτυξης εμβρύου.
- Ποσότητα αμνιακού υγρού (το υγρό μέσα στο οποίο ουσιαστικά "κολυμπά" το μωρό στη μήτρα της εγκύου μητέρας).
- Αρτιμέλεια εμβρύου.
- Ανιχνεύει παθήσεις καρδιάς, σπονδυλικής στήλης, εγκεφάλου, γαστρεντερικού συστήματος, νεφρών κτλ στο έμβρυο.
- Θέση, σχήμα πλακούντα.

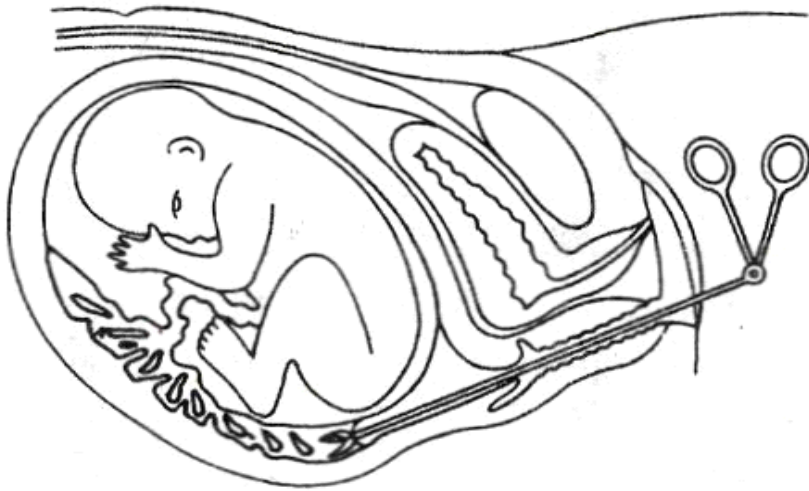

Προγεννητικός έλεγχος εμβρύου - προγεννητικά τεστ

Λήψη χοριακής λάχνης

Οι χοριακές λάχνες είναι προεκβολές του πλακούντα. Έχουν το ίδιο γενετικό υλικό (χρωματοσώματα) με το έμβρυο, άρα εξετάζοντας τη χοριακή λάχνη, εξετάζουμε το ίδιο το έμβρυο. Ο γιατρός με μια ειδική βελόνα, είτε από τον κόλπο είτε μέσα από τα τοιχώματα της κοιλιάς, αφού πρώτα γίνει τοπική αναισθησία, φτάνει στις χοριακές λάχνες, με τη βοήθεια υπερηχογράφου και παίρνει μικρό δείγμα από την περιοχή. Η πιθανότητα επιπλοκών της εξέτασης αυτής είναι <1%. Περιλαμβάνει αιμορραγίες, μόλυνση, πρόωρο τοκετό, καθυστέρηση ανάπτυξης εμβρύου. Η χοριοκέντηση γίνεται τη 10η-12η βδομάδα κύησης. Υπερτερεί απέναντι στην αμνιοκέντηση (περιγράφεται πιο κάτω), γιατί γίνεται ενωρίτερα στην εγκυμοσύνη δίνοντας χρόνο ώστε να ληφθούν αποφάσεις. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της χοριοκέντησης είναι έτοιμα σε μια βδομάδα περίπου, ενώ τα τελικά σε τρεις βδομάδες. Η

χοριοκέντηση αποκαλύπτει ανωμαλίες χρωματοσωμιακές π.χ. το σύνδρομο Down.

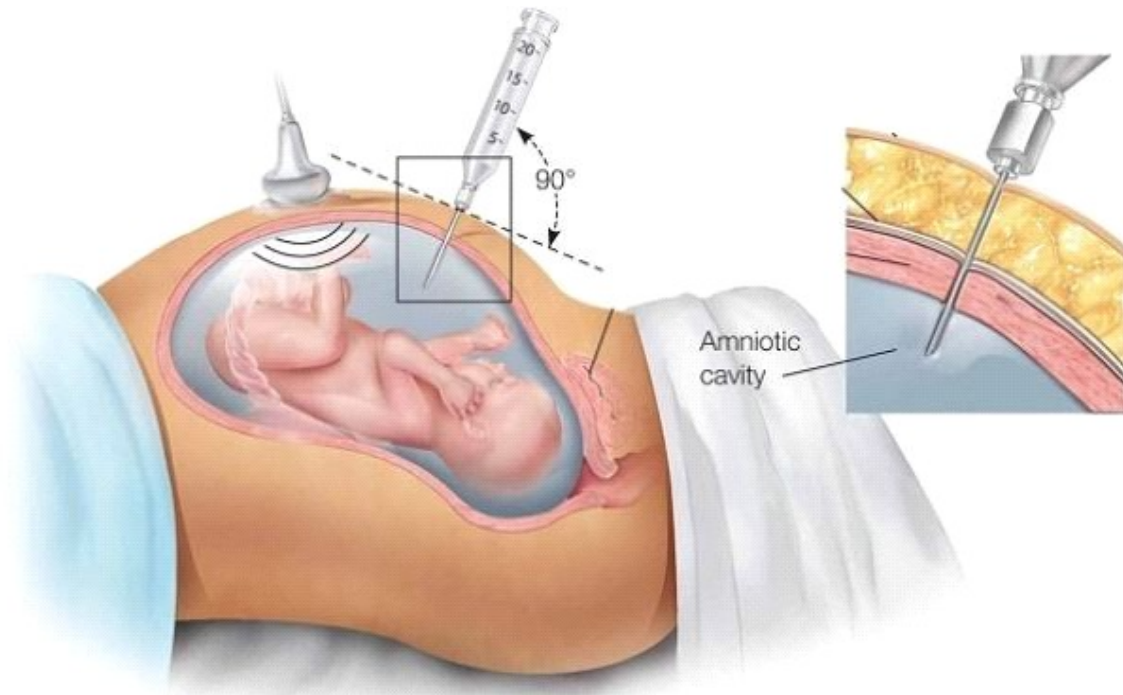

Λήψη χοριακής λάχνης

Αμνιοκέντηση

Στην εξέταση αυτή, ο γιατρός με μια βελόνα τρυπά την κοιλιά της εγκύου μητέρας, τη μήτρα και φτάνει στον αμνιακό σάκο (ο σάκος μέσα στον οποίο βρίσκεται το έμβρυο). Με τη βελόνα παίρνει αμνιακό υγρό μέσα στο οποίο υπάρχουν κύτταρα του εμβρύου. Τα κύτταρα αυτά, εξεταζόμενα μας δείχνουν αν το έμβρυο πάσχει από οποιαδήποτε χρωματοσωμιακή ανωμαλία, π.χ. το σύνδρομο Down. Επίσης μπορεί να μετρηθούν κάποιες ουσίες, οι οποίες υπάρχουν μέσα στο αμνιακό υγρό. Οι ουσίες αυτές μας βοηθούν να συμπεράνουμε αν οι πνεύμονες του εμβρύου είναι ώριμοι. Η εξέταση γίνεται τη 16η-18η βδομάδα κύησης. Η πιθανότητα επιπλοκών

είναι πάρα πολύ μικρή (περιλαμβάνει μόλυνση ή πρόωρο τοκετό). Έχουμε τα αποτελέσματα σε τρεις περίπου βδομάδες μετά την εξέταση.

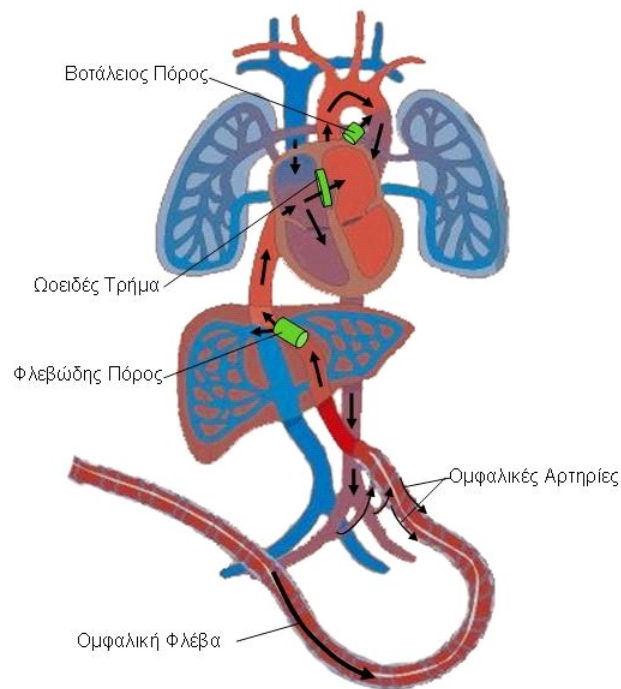

Παρακέντηση ομφαλικής φλέβας

Η ομφαλική φλέβα μεταφέρει αίμα από τον πλακούντα στο έμβρυο. Ο γιατρός με μια λεπτή βελόνα τρυπά τα τοιχώματα της κοιλιάς, στη συνέχεια τη μήτρα και φθάνει στον ομφάλιο λώρο. Η ομφαλική φλέβα βρίσκεται στον ομφάλιο λώρο, οπότε την τρυπά και αναρροφεί αίμα. Αναρροφείται το αίμα του ίδιου του εμβρύου γι' αυτό μπορούν να γίνουν πολλές εξετάσεις :

- Εξετάζεται η πιθανότητα αναιμίας στο έμβρυο. Αν χρειάζεται μπορεί να γίνει μετάγγιση αίματος στο έμβρυο μέσω της βελόνας που τοποθετήθηκε για να αναρροφηθεί το αίμα.

- Εξετάσεις για χρωματοσωμιακές ανωμαλίες εμβρύου.
- Εξετάσεις για τη διερεύνηση πιθανής μόλυνσης εμβρύου. Η εξέταση αυτή γίνεται μεταξύ 18ης-36ης εβδομάδας κύησης. Για να γίνει λεπτομερής έλεγχος του εμβρύου και να αποκλειστούν σοβαρές δυσμορφίες ή ανωμαλίες δε φτάνει μόνο το υπερηχογράφημα πρώτου τριμήνου. Χρειάζεται να γίνει σε κάθε έγκυο μητέρα αναλυτικό υπερηχογράφημα μεταξύ 20-23ης εβδομάδας κύησης. Σε αυτό ελέγχονται με λεπτομέρεια όλα τα όργανα του εμβρύου.

Τι πρέπει να κάνει η έγκυος μητέρα;

Τα προγεννητικά tests είναι βοηθητικά. Πρέπει να γίνονται με συγκεκριμένο στόχο.

1. να μην καπνίζει
2. να μην καταναλώνει αλκοόλ ή ναρκωτικά.
3. να τρώει υγιεινά.
4. να παίρνει τις βιταμίνες, τα φάρμακα που της συμβουλεύει ο γιατρός .
5. να ασκείτε
6. να δίνει χρόνο στον εαυτό της για ξεκούραση.

7. να συμβουλευτείται το γιατρό της για οτιδήποτε την απασχολεί

Έρρικα Σ.